„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C. Newspaper in the Eastern States

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał „NOWY ŚWIAT" Ten zawsze go czyta

No. 11. Rok XXVI. DAILY AND SUNDAY | NEW YORK, Piątek, 12-go stycznia (Friday, January 12th) 1923 | Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y. | Cena 3 centy.

ZAGŁĘBIE RUHR ZAJĘTE PRZEZ WOJSKA FRANCUSKIE I BELGIJSKIE

Do Essen wkroczyło 60,000 żołnierzy francuskich i belgijskich

Z armji francuskiej w Zagłębiu Ruhr, 11 stycznia. — Do południa 11 stycznia wojska francusko-belgijskie zajęły zagłębie Ruhr. Do stolicy zagłębia miasta Essen wkroczyło 60,000 wojsk francusko-belgijskich.

W mieście panuje spokój, ale nastrój jest niezmiernie wrogi przeciw Francuzom. Na ulicach utrzymują porządek patrole francuskie. Wszystkie ważniejsze punkty obstawione wojskiem. Na rynku przed ratuszem miejskim pełni straż oddział czołgów i automobilów pancernych.

WOJSKA FRANCUSKIE I BELGIJSKIE WKROCZYŁY DO ZAGŁĘBIA RUHR

Zarządy kopalń węgla w Ruhr przenoszą się do Berlina

ESSEN, 11 stycznia. — Przednie straże wojsk francuskich i belgijskich wkroczyły dzisiaj do zagłębia Ruhr zgodnie z zapowiedzią rządu francuskiego. Zarządy niemieckich kopalń po oczekiwaniu zajęcia zagłębia węglowego przeniosły swoje siedziby do Berlina.

W celu zupełnego sparaliżowania planów francusko - belgijskich, rząd niemiecki polecił baronom węglowym i przemysłowym w zagłębiu wywołać generalny strajk górników. Rząd farncuski jednak nie bierze poważnie pod uwagę przeszkód stawianych przez niemieckich baronów węglowych i przemysłowych i spodziewa się, że opanować bez większych trudności.

WOJSKA AMERYKAŃSKIE ZOSTANĄ WYCOFANE Z NIEMIEC W CIĄGU TYGODNIA

Okręt St. Michel wyjechał z Brooklyna do Antwerpji po po żołnierzy amerykańskich

WASZYNGTON, 11 stycznia. Sekretarz stanu ogłosił w sprawie odwołania wojsk amerykańskich z nad Renu, krótkie oświadczenie w którym między innemi powiedział:

„Nadszedł właściwy czas do odwołania wojsk amerykańskich z Europy".

Oświadczenie sekretarza Hughesa można uważać za krytykę polityki francuskiej, ale nie za protest St. Zj. przeciw stanowisku Francji w sprawie odszkodowań.

Dla przywiezienia wojsk amerykańskich z Niemiec, które w ciągu tygodnia opuszczą dotychczasowe stanowiska w prowincjach nadreńskich, został wysłany z Brooklyna okręt St. Michel.

ANGLJA NIE ŻYWI ŻADNEJ SPECJALNEJ MIŁOŚCI DO ST. ZJEDN.

WASZYNGTON, 10 stycznia. Senator Reed, przemawiając w senacie w sprawie odwołania wojsk amerykańskich, położył nacisk na fakt, że Ameryka powinna nie mieszać się do spraw europejskich, by przez to nie dać państwom europejskim pretekstu mieszania się do spraw amerykańskich.

Państwa europejskie nie pałają do Ameryki żadną specjalną miłością, a szczególnie Anglja, która kontroluje wszystkie najważniejsze punkty strategiczne przy wschodnich wybrzeżach St. Zjedn. Angielskie fortyfikacje na wyspach zachodnio - indyjskich kontrolują dostęp Stany Zjedn. do kanału Panamskiego. Ta sytuacja stanowi narodowe niebezpieczeństwo dla Stanów Zjednoczonych.

Senator Reed na potwierdzenie swoich wywodów przytoczył fakta z historji Stanów Zjednoczonych i na tych samych faktach stwierdził, że Anglja nie pała żadną specjalną miłością do Stanów Zjednoczonych.

DR. SUN-YAT-SEN BLISKI ODZYSKANIA UTRACONEGO PAŃSTWA

Jego wojska idą na odebranie stolicy Canton

SHANGHAI, 11 stycznia. — Generał Chen Chiung Ming, którego wojska zoszłego lata zdobyły miasto Canton, stolicę republiki południowych Chin, prezydenta Dr. Sun Yat Sen, uciekł ze stobytego miasta i schronił się do miasta Hong - Kong. Wojska Dr. Sun Yat Sena zadały klęskę wojskom generała Chen Chiung Ming i zdobyły miasto Shiung, położone na połowie drogi pomiędzy Wurchow i Canton. Według ostatniej wiadomości, wojska Dr. Sun Yat Sena już miały zająć miasto Canton.

Francja zaprzecza, jakoby naruszyła wersalski traktat pokoju

PARYŻ, 11 stycznia. — W kołach rządowych oświadczają, że nie ma powodu do smucenia się z powodu twierdzenia rządu niemieckiego, że Francja naruszyła warunki wersalskiego traktatu pokoju. Owszem przeciwnie; Francja jest najzupełniej w zgodzie z warunkami wersalskiego traktatu pokoju, które zostały naruszone właśnie przez Niemcy, co stwierdziła międzyaljancka komisja odszkodowaniowa swoją uchwałą o niewykonaniu warunków traktatu w sprawie węgla, którego Niemcy zobowiązały się dostarczyć aljantom, a nie dostarczyły i nie zgodziły się dać przyrzeczenia że dostarczą.

NIEMCY OBURZENI NA WŁOCHÓW

MUSZĄ ZAPŁACIĆ 800 MILJONÓW MAREK ZA MAJĄTKI WE WŁOSZECH

BERLIN, 11 grudnia. — Politycy niemieccy z najwyższem oburzeniem piętnują umowę, zawartą pomiędzy rządem włoskim i niemieckim, który się zgodził zapłacić 800,000.000 złotych marek za wykupienie majątków obywateli niemieckich we Włoszech, skonfiskowanych w czasie wojny przez rząd włoski.

WALKA PRZECIW RELIGJOM W ROSJI ROZSZERZA SIĘ NA PROWINCJĘ

Organizacje bolszewickie przygotowują nowy atak na religje

MOSKWA, 11 stycznia. — Walka przeciw religji w Rosji przeniosła się z Moskwy na prowincję, gdzie w wielu miastach odbyły się olbrzymie demonstracje przeciwreligijne i palenie obrazów — założycieli większych religji. Rząd bolszewicki zachowuje się neutralnie wobec demonstracji, przygotowują się do urządzereligjom urządzanym przez organizacje młodzieży komunistycznej. Policja otrzymała rozkaz na wypadek grożących zaburzeń rozpędzać tłumy demonstrantów i przeciwników. Organizacje młodzieży komunistycznej zachęcone dotychczasowym pomyślnym wynikiem antyreligijnych demonstracji, przygotowują się do urządzenia w całej Rosji wielkich antyreligijnych demonstracji w czasie żydowskich i rosyjskich świąt wielkanocnych na wiosnę.

BOLSZEWICY UWAŻAJĄ, ŻE ZAJĘCIE RUHR BĘDZIE HASŁEM DO WSZECHŚWIATOWEJ WOJNY

ROSJA NIE BĘDZIE MOGŁA POZOSTAĆ NA UBOCZU W RAZIE STARCIA FRANCJI Z NIEMCAMI

Pomoc Polski dla Francji spowoduje pomoc bolszewickiej Rosji dla Niemiec

MOSKWA, 11 stycznia. — W bolszewickich kołach rządowych uważają zajęcie zagłębia węglowego Ruhr przez Francję jako wstęp do nowej wojny wszechświatowej. Przedtym jednak spodziewają się w Niemczech wybuchu rewolucji bolszewickiej, która odda rządy w Niemczech przyjaciołom Rosji.

W razie zbrojnego starcia pomiędzy Francją a Niemcami, bolszewicką Rosją nie będzie mogła pozostać neutralną. Pomoc Polski dla Francji będzie dla bolszewickiej Rosji hasłem do pośpieszenia z pomocą Niemcom.

KATASTROFA LOTNICZA NA KORSYCE

Trzech pasażerów zabitych

PARYŻ, 11 stycznia. — W mieście Ajacco na Korsyce wydarzył się tragiczny wypadek. Hydroplan kursujący pomiędzy francuską Rivierą a wyspą Korsyką spadł dzisiaj na ziemię powodując śmierć pilota i trzech pasażerów, prawdopodobnie anglików, albo amerykanów nazwiskiem Jeffrey i Wickin. Ocalał tylko operator telegrafu iskrowego, który jednak doznał złamania nogi.

ROSYJSKA FLOTA WĘDRUJE PO OCEANIE SPOKOJNYM

NIEPRZYJĘTA W JAPONJI I CHINACH PUŚCIŁA SIĘ W NIEZNANE STRONY

Los kilkudziesięciu tysięcy uchodźców rosyjskich staje się światową tragedją

SZANGHAI, 11 stycznia. — Wędrowna flota rosyjska pod wodzą admirała Starka, która opuściła port Władywostoku zabrawszy na pokład 16-tu okrętów kilkadziesiąt tysięcy monarchistów-uchodźców rosyjskich, wypłynęła dzisiaj na pełne morze w nieznanym kierunku, gdy władze chińskie odmówiły pozwolenia na wylądowanie uchodźców, których los staje się prawie z każdym dniem coraz bardziej tragicznym. Po nieprzyjęciu ich w Japonji i Chinach, admirał Stark prawdopodobnie popłynie ku wyspom Filipinom, gdzie władze amerykańskie użyczą mu gościny i pozwolenia na wylądowanie. Wrazie gdyby i tutaj uchodźcy spotkali się z niegościnnem przyjęciem, wędrowna flota popłynie dalej ku południowi ku wybrzeżom Australji i Nowej Zelandji, gdzie prawdopodobnie tułacze uchodźcy zostaną przyjęci i osiedleni na gruntach rządowych.

Grupa turystów francuskich złożyła na ręce rządu szwajcarskiego protest przeciwko zbudowaniu u stóp Mon-Blanc sanatorjum dla piersiowo chorych.

OSTATNIE DEPESZE Z POLSKI

STRASZLIWA KATASTROFA W KOPALNI WĘGLA NA G. ŚLĄSKU

45 górników zabitych skutkiem eksplozji lokomobili w kopalni

(Telegram własny Nowego świata)

ZABRZE, G. ŚLĄSK, 11 stycznia. Czterdziestu pięciu górników zostało zagrzebanych w kopalni i prawdopodobnie wszyscy zostali zabici skutkiem eksplozji olbrzymiej lokomobili w Kopalni.

STRAJK ROBOTNIKÓW TKACKICH W ŁODZI

Robotnicy domagają się 50 procent podwyżki

Polska Agencja Telegraficzna przez Polskie Biuro Prasowe

WARSZAWA, 11 stycznia. — Robotnicy tkacey w pewnych fabrykach łódzkich wyszli na strajk i zażądali podwyżki 50 procent dotychczasowej zapłaty. Pomiędzy przedstawicielami strajkujących robotników i właścicielami fabryk odbywają się rokowania ograniczone jedynie do narad nad nową skalą płacy.

WIELKI WYBUCH ROPY W MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ

Polska Agencja Telegraficzna przez Polskie Biuro Prasowe

WARSZAWA, 11 stycznia. — W zagłębiu naftowym w Małopolsce Wschodniej w miejscowości Mraźnica nastąpił wybuch nafty w nowym szybie, który został wywiercony do głębokości 1650 metrów (4,900 stóp). — Produkcja ropy nowego szybu wynosi 350 beczek na dzień.

Wykonanie wyroku śmierci na Eligjuszu Niewiadomskim wstrzymane

(Telegram własny Nowego świata)

WARSZAWA, 11 stycznia. — Wyrok śmierci na Eleginszu Niewiadomskim, który miał być wykonany 10 stycznia, został wstrzymany. Wyrok prawdopodobnie zostanie zamieniony na dożywotnie więzienie. Prezydent Wojciechowski ma podobno sprzyjać ułaskawieniu Niewiadomskiego od kary śmierci.

CH-JE-NA PRAGNIE ZAGARNĄĆ RZĄDY W POLSCE DLA SIEBIE

Były król grecki Konstanty nie żyje

PALERMO, 11 stycznia. Zmarł tutaj były król grecki Konstanty z powodu krwotoku mózgu. Ze śmiercią króla Konstantyna zamyka się okres najsmutniejszych wypadków w nowożytnej historji greckiej.

DOM GÓRNIKA WYSADZONY W POWIETRZE

CAŁA RODZINA GÓRNIKA PADŁA OFIARĄ STRASZNEJ EKSPLOZJI

WASHINGTON, Pa., 11 stycznia. — Górnik Leslie wraz z córką, został zabity, a jego żona z dwiema córkami śmiertelnie ranne skutkiem straszliwej eksplozji bomby, która rozbiła dom w drobne kawałki. Zarządzone śledztwo ustaliło, że bomba została podłożona pod dom górnika przez przeciwników zamordowanego górnika.

Rosja nie podpisze traktatu pokoju zawartego w Lozannie

BERLIN, 11 stycznia. — Christian Rakowski, w drodze powrotnej z Lozanny do Rosji zatrzymawszy się w Berlinie oświadczył przedstawicielom prasy niemieckiej, że Rosja bolszewicka nie podpisze traktatu zawartego w Lozannie.

5 górników węglowych ginie od wyziewów gazowych

BIRMINGHAM, Ala., 11 stycznia. — Pięciu górników węglowych zginęło, którzy dzisiaj weszli do kopalni mimo ostrzeżenia, że kopalnia jest napełniona śmiercionośnym gazem i ponieśli gwałtowną śmierć skutkiem eksplozji gazów, których wybuch nastąpił w tej chwili, kiedy lampki górnicze zetknęły się z gazem roz wleczonym po kopalni.

DOMAGA SIĘ USTĄPIENIA PREMJERA GENERAŁA SIKORSKIEGO

W kołach politycznych panuje przekonanie, że przyszły rząd w Polsce będzie się składał z Lewicy i Centrum

(Telegram własny Nowego świata)

WARSZAWA, 11 stycznia. — Walka parlamentarna w Polsce rozgorzała na dobre. Prawica domaga się stanowczo ustąpienia premjera Sikorskiego i utworzenia rządu z prawicy i centrum. Premjer Sikorski ofiarował prawicy dwie teki w swoim gabinecie, a mianowicie: tekę ministra finansów i tekę ministra spraw zagranicznych. Prawica propozycje premjera Sikorskiego odrzuciła, domagając się jego ustąpienia.

W miarodajnych kołach politycznych panuje przekonanie, że przyszły rząd polski składać się będzie wyłącznie z Lewicy i Centrum.

Warszawski oddział „Rozwoju" został zamknięty przez policję.

WIELKI POŻAR W PIŃSKU

zniszczył olbrzymią fabrykę zapałek. Szkody wyrządzone pożarem wynoszą miljard marek. Połowa mieszkańców, która miała zajęcie w tej fabryce, obecnie pozostanie bez pracy.

UCHODŹCY ROSYJSCY WRACAJĄ DO ROSJI

Wobec tego, że policja w ostatnich czasach ostro występowała przeciwko uchodźcom z Rosji, których ościenne państwa, jak Niemcy, Czechy i Austrja wpuścić nie chciały, tysiące tych emigrantów z powrotem wracają do Rosji.

NIEMCY ODWOŁAŁY SWYCH AMBASADORÓW Z FRANCJI I BELGJI

Do innych państw wystosowały protest przeciw zajęciu zagłębia Ruhr i naruszeniu międzynarodowego prawa

BERLIN, 11 stycznia. Niemcy odwołały dzisiaj swych ambasadorów z Francji i Belgji. — Ambasadorom w innych państwach rząd niemiecki polecił przedłożyć protest przeciw zajęciu zagłębia Ruhr i naruszeniu wersalskiego traktatu pokoju i prawa międzynarodowego.

—Niemiecki minister spraw zagranicznych, baron Rosenberg, zawiadomił komisję dla spraw zagranicznych z łona parlamentu, że rząd niemiecki nie da odpowiedzi na francuską i belgijską notę z zawiadomieniem o zajęciu zagłębia Ruhr przez wojska francuski ei belgijskie.

ROSYJSKI OKRĘT WOJENNY TROCKI ZATONĄŁ

KONSTANTYNOPOL, 11 stycznia. — Bolszewicki krążownik wojenny „Trocki" wjechał dzisiaj na skały podowodne na morzu Czarnem, wpędzony przez burzę i rozbił się w kawałki. Większa część załogi znalazła śmierć w katastrofie.

POSELSTWO UKRAIŃSKIE W BERLINIE NIE MA PIENIĘDZY NA UTRZYMANIE

Bolszewja nadesłała poselstwu zamiast pieniędzy 100 karatów djamentów

BERLIN, 11 stycznia. — Poselstwo bolszewickie w Berlinie któremu brakło środków na utrzymanie zwróciło się do rządu bolszewickiego o nadesłanie potrzebnych funduszów, ale zamiast pieniędzy otrzymało 1000 karatów djamentów, pochodzące ze sekwestru po kościołach i cerkwiach wartości półtora miljona złotych marek niemieckich.

KONFERENCJA W LOZANNIE ZARZĄDZA NOWĄ WĘDRÓWKĘ NARODÓW

600,000 GREKÓW MUSI WYJECHAĆ Z MAŁEJ AJZI; 500,000 TURKÓW Z GRECJI MUSI WRÓCIĆ DO TURCJI

Ludność grecka w Konstantynopolu, a turecka w Zachodniej Tracji może pozostać na miejscu

LOZANNA, 11 stycznia. — Konferencja pokojowa w Lozannie stworzyła niespotykany precedens w historji ludzkości. Postanowiła przemusowe przesiedlenie przeszło miljona ludności greckiej i tureckiej.

Przeszło 600,000 ludności greckiej zamieszkałej w Małej Azji na skutek postanowienia konferencji będzie musiało opuścić swoje odwieczne siedziby i przeniósł się do Grecji, a 500,000 ludności tureckiej przybyłej do Grecji w czasach wielkich pochodów wojsk tureckich na Europę, ma opuścić Grecję i Macedonję i przenieść się do Małej Azji.

Tylko 300,000 ludności greckiej zamieszkałej w Konstantynopolu i 200,000 ludności tureckiej w Zachodniej Tracji, pozostanie na miejscu.

Konferencja w Lozannie odważyła się na przymusowe urządzenie tej niesłychanej w nowożytnej historji przymusowej wędrówki ludów jedynie ze względu na usunięcie powodów dla przyszłych zatargów i wojen pomiędzy Grecją i Turcją i uchronić niedobitki ludności greckiej w Małej Azji od zupełnego wyniszczenia przez rzezie tureckie.

SZKOŁA RADY OŚWIATOWEJ urządza CHOINKĘ DLA DZIECI SZKOŁY i wszystkich obecnych z rodzicami W NIEDZIELĘ, 14-GO STYCZNIA o godzinie 4-ej po południu W DOMU NARODOWYM 19-23 St. Marks Pl., New York WSTĘP 50 CENTÓW OD OSOBY Zabawa z tańcami trwać będzie aż do rana

Nowy Świat

Owned and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.

MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI ..... President and Editor
W. BLAŻEWICZ ..... Treasurer
M. F. WĘGRZYNEK ..... Managing Editor
..... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy Świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. B. KULAKOWSKI ..... Prezydent i Redaktor
W. BLAŻEWICZ ..... Prezydent i Redaktor
M. F. WĘGRZYNEK ..... Redaktor Zarządzający
..... Zarządca

SUBSCRIPTION RATES (Outside of New York City)
Daily Excluding Sunday — One Year ..... $5.00, Six Months $3.75
Sunday Only — One Year ..... $2.25, Six Months $1.25
Daily and Sunday — One Year ..... $7.00, Six Months $4.00

PRENUMERATA (Na prowincji)
Codziennie z wyjąt. niedzieli. Rocznie ..... $5.00, Półrocznie $3.75
W niedzielę tylko — Rocznie ..... $2.25, Półrocznie $1.25
Codziennie i w niedzielę — Rocznie ..... $7.00, Półrocznie $4.00

NEW YORK CITY
Daily Excluding Sunday — One Year ..... $6.00, Six Months $4.50
Sunday Only — One Year ..... $2.75, Six Months $1.50
Daily and Sunday — One Year ..... $10.00, Six Months ..... $ 6.00

W NEW YORKU
Codziennie z wyjąt. niedzieli. Rocznie ..... $6.00, Półrocznie $4.50
W niedzielę tylko — Rocznie ..... $2.75, Półrocznie $1.50
Codziennie i w niedzielę — Rocznie ..... $10.00, Półrocznie ..... $ 6.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(4 Ave., między 15 i 16 ulicami).
Telephone: Stuyvesant 5493.

BROOKLYN BRANCH:
556 MANHATTAN AVENUE
Telephone: Greenpoint 0628.

KRYZYS

Z ostatnich wiadomości o wypadkach w Europie wyciągamy najważniejsze:

Francja i Belgja zawiadomiła Niemcy, że Essen, w którym znajdują się słynne zakłady Kruppa, będzie zajęty we czwartek rano dnia 11 b. m.

Jednocześnie wojska francuskie i belgijskie skoncentrowane w sile pięciu dywizji pod wodzą generała Degout'a, mają rozpocząć posuwanie się w celu zajęcia całego terytorjum Ruhr.

Niemcy w odpowiedzi, odwołują na znak protestu ambasadorów swoich z Paryża i Brukselli, ogłaszając, że Francja, Belgja i Włochy łamią traktat wersalski.

Berlin zamierza, korzystając ze sposobności ogłosić, że nie obowiązuje go nadal traktat wersalski. Wszystkie bez wyjątku partje niemieckie popierają rząd w proteście.

Niemcy wypowiadają Francji wojnę przemysłowo-handlową. Pierwszym atakiem ma być strajk generalny górników i innych robotników zagłębia Ruhr.

Prezydent Harding wydał rozkaz natychmiastowego wycofania wojsk amerykańskich z nad Renu. W przeciągu 30 dni, we Francji nie będzie ani jednego amerykańskiego żołnierza. Jest to protest Stanów Zjednoczonych przeciw akcji podjętej przez Francję, Belgję i Włochy nad Renem.

Senator Reed z Missouri, żąda natychmiastowego odwołania R. W. Boyden'a, nieoficjalnego reprezentanta Stanów Zjednoczonych w komisji odszkodowań.

Jednocześnie z wydarzeniami na Zachodzie Europy, wojska Litwy Kowieńskiej przekroczyły granicę pruską i zajęły port Memmel (Kłajpedę) nad Bałtykiem, wraz z okręgiem umiędzynarodowionym według traktatu wersalskiego na wzór Gdańska. (

Komuniści we wszystkich krajach zgodnie protestują przeciw Francji, a w Paryżu wykryto spisek w sprawie prowincji niemieckich nad Renem.

Przytoczyliśmy wyżej tylko najważniejsze wypadki z ostatniej chwili, te które w połączeniu z bardziej niepewną niż kiedykolwiek sytuacją na Bliskim Wschodzie, łatwo mogą się rozwinąć w groźne niebezpieczeństwo i huragan wojenny nad Europą rozpętać.

Stanowisko Anglji, która sprzyja Niemcom, zajmując pozycję wyczekującą i Stanów Zjednoczonych, które po ustawicznych wahaniach wycofują wojska swoje z nad Renu, sytuację komplikuje, chociaż z drugiej strony ją do pewnego stopnia wyjaśnia. Wiadomo przynajmniej, kto idzie na lewo, a kto na prawo.

Kryzys na Zachodzie Europy jednak, to nie jest wszystko. Atak wojsk litewskich na wolny port Kłajpedę, pozostający pod kontrolą Ligi Narodów, dowodzi, że burza jeżeli się rozhula, to nie z jednego końca. Niewątpliwie wypadki nad Renem, odbijają się echem nad Niemnem. Nie darmo prusacy pozwolili Litwinom przejść przez terytorjum Prus Wschodnich.

Akcja Francji, Belgji i Włoch nad Renem musi bardzo blisko obchodzić Polskę. Ale bliżej bo zupełnie bezpośrednio, interesuje ją akcja Litwy Kowieńskiej, która częściowo wymierzona jest przeciw Rzeczypospolitej.

Atakiem Litwinów kieruje niezawodnie kto inny niż rząd Kowieński. Dlatego nie można go uważać za błahostkę.

Dlatego rosną obawy, że kryzys nadreński urośnie do rozmiarów olbrzymich —zamieni się w kryzys Europy i całego świata. wb.

Z CHWILI

NIEWDZIĘCZNOŚĆ ENDECKA

Narodowa Demokracja ma za sobą, oprócz oczywiście nikczemności, łajdactwa i najprzeróżniejszych zbrodni, historję, że niewdzięczną się okazywała wobec wiernie służących jej pionków, a nawet wybitnych jej wodzów. Pamiętamy niełaskę, w jakiej znalazł się były premjer W. Grabski wobec endecji, gdy kompromitacją w rządach się okrył. Pogrzebali go przyjaciele partyjni. Nie podnieśli się w jego obronie.

Podobnie postąpiła Narodowa Demokracja z Paderewskim. Widząc, że mistrz razem ze swoją małżonką, stają się niemożliwi i kompromitują całą prawicę, endecja odwróciła się do ,męża opatrznościowego" tyłem, pozwalając swoim pismakom łżyć i ośmieszać Paderewskiego ile tylko się zmieści. Nie lewica, jak to jeszcze i teraz w prasie amerykańskiej klepią agenci reklamowi mistrza, ale rodzony obóz endecki od rządów w Polsce Paderewskiego usunął. Mamy w ostatnich czasach również ciekawe przykłady.

Wyparli się endecy mordercy Niewiadomskiego. Człowieka, który znaczną rolę w obrozie prawicowym odgrywał, ks. Lutosławski złączył z... Belwederem i lewicą.

Zrobiono z nieszczęsnego artysty, niemal bojowca socjalistycznego, który uległ podszeptom Daszyńskiego, Moraczewskiego, no i.. Piłsudskiego.

Władze w Warszawie wzięły do niewoli p. Antoniego Opęchowskiego, przywódcę „Chrześcijańskiego Zjednoczenia Młodzieży Robotniczej", redaktora „Młodego Robotnika", a jednocześnie agenta policji śledczej!

Ten zaciekły faszysta, był benjaminkiem całej „Chjeny". Chwaliły go wszystkie organy prawicowe, a wielu z nich był on współpracownikiem. Opęchowski był jednym z aranżerów zaburzeń pod Sejmem i na placu Trzech Krzyży, co potwierdził ks. Lutosławski. Nagle coś się stało. Na Opęchowskiego runęła cała prasa endecka. Wyrzekła się go uroczyście i suchej nitki na nim nie zostawia. A gdy po aresztowaniu Opęchowski zaczął „sypać" co wiedział o spisku „Chjeny", prawica nazwała go prowokatorem nasłanym przez lewicę i całą winę nań zwaliła.

Tak zazwyczaj postępuje Narodowa Demokracja. Ryjąc ustawicznie w ciemnościach i tajnie, nie ma nigdy odwagi, przyznać się do czynów, które na jej rozkaz popełniają Grabscy, Paderewscy, Niewiadomscy i Opęchowscy.

Niewdzięcznością czarną karmi swoich wiernych członków i kozłów ofiarnych z nich czyni.

* * *

OBY TAK BYŁO

Znakomity pisarz Wacław Sieroszewski, w odpowiedzi endeckiemu senatorowi Kinlorskiemu, napisał artykuł w obronie demokracji, w którym wyraża wiarę, że naród polski w niedługim czasie odwróci się od Narodowej Demokracji i wyjdzie oczyszczony z trzęsawiska w jakie ta partja wepchnęła Polskę.

Sieroszewski artykuł swój kończy słowami:

„Jak śmierć Lincolna utrwaliła demokrację amerykańską, tak może śmierć Narutowicza utrwali demokrację polską".

Oby się spełniła przepowiednia zasłużonego bojownika o demokrację.

W każdym razie trzęsawisko jest tak ogromne, że niejedną jeszcze walkę stoczyć z nim trzeba, niejedno wstrząśnienie przeżyje naród polski, zanim zrozumię dobrze, dokąd go chce zaprowadzić „Chjena".

DO POLSKI

Kto szczęśliwego dożył dnia,
ujrzawszy wolną Ciebie,
ten winien siły swe i krew
poświęcać Ci w potrzebie.

Głęboką winien żywić cześć
dla Ciebie, Matko - ziemio!
Instynkty w sobie pogrześć złe,
gdy na dnie duszy drzemią.

Przejąć się winien prawdą tą
potężną, jak jasń słońca,
że „Polska to jest wielka rzecz!..."
a on — Jej syn - obrońca..

Na myśl tę — oko łzą się szkli
i serce krwią ocieka —
że twory są na łonie Twym,
nie godne miana człeka...

Co piaskiem sypią w oczy Twe,
pod nogi Ci kamienie
rzucają wraz — by z pod Twych stóp
tryskały krwi strumienie...

Abyś wiedziała co jest ból,
zadany nie przez wroga,
lecz ręką tych, co w ustach wciąż
noszą „Ojczyznę, Boga..."

By ci przeżywać przyszło się
znów cierpień wszystkie stopnie —
i patrzeć jak wyrodny syn
bezcześci Cię okropnie...

Lecz wierzę, iż Cię żaden cios
nie złamie, ani zgnębi,
bo serce Twoje krzepi moc,
płynąca z mogił głębi!...

MARJA CHYBOWSKA.

Z PRASY I O PRASIE

"Myśl Niepodległa" w Warszawie, pismo nie socjalistyczne, nie ludowe, a bezpartyjne, pisze:

"Prasa Chrześcijańskiego związku jedności narodowej wszelkiemi środkami usiłuje zaretuszować rysy charakterystyczne awantur, któremi studenterja warszawska chciała naprawić to, co w polityce zmalowali starsi.

Czytamy naprzykład w "Gazecie Warszawskiej":

"Manifestacje skończyłyby się na przykrych incydentach przed Sejmem, gdyby nie bojówka socjalistyczna, która w sile kilkuset uzbrojonych w broń wningi zbirów zjawiła się na placu Trzech Krzyży, sprowadzona widocznie przez osaczonych już od dwuch godzin w bramie domu posłów socjalistycznych. Przypuściła też natychmiast szturm do wspomnianego domu. Strzelając salwami, zdołała bezbronny tłum rozproszyć, a przestraszonych chłodawców do Sejmu odstawić. Na placu zostało kilku rannych a bojówka zaczęła się wycofywać."

Nie jesteśmy socjalistami, lecz sprawiedliwość nakazuje nam stwierdzić, że albo informator "Gazety Warszawskiej" cały czas trwania rozruchów przesiedział w redakcji, albo też kłamie świadomie i z premedytacją. **Posiadamy świadków gotowych zeznać pod przysięgą, że było wręcz odwrotnie.** Prawdą jest tylko fakt, że oddział uzbrojonych socjalistów z czerwonym sztandarem przybył na plac Trzech Krzyży istotnie w celu uwolnienia więzionych posłów Daszyńskiego i Limanowskiego. Natomiast bajka o "bezbronnym tłumie" została sfabrykowana prawdopodobnie dla czytelników z dalekiej prowincji, którzy owego tłumu nie widzieli. Jak tylko pochód socjalistyczny wkroczył na plac, zauważył go pierwszy jakiś krępy brunecik, wygłaszający okolicznościową orację i z okrzykiem: Bij! Morduj! rzucił się w kierunku sztandaru. W ślad za nim podążyła wataha młodzieńców z pałkami. Natychmiast potem rozległ się pierwszy strzał skierowany do socjalisty, niosącego sztandar. — Socjaliści odpowiedzieli salwą. Obustronna strzelanina trwała czas dłuższy przy wzajemnem okładaniu się kijami.

Nikt nie uważa za rzecz naturalną, że w państwie konstytucyjnem ludzie chodzą po ulicach uzbrojeni od stóp do głów, niby w puszczy afrykańskiej. **Za to zaś że posłów do Sejmu i Senatu uwalniała z rąk gawiedzi bojówka socjalistyczna po dwuch godzinach, gdy tymczasem powinna to była uczynić natychmiast policja przetrzepawszy odpowiednio skórę gwałcicielom nietykalności poselskiej, został zawieszony w czyn nościach komendant Sikorski.** — Bandy "obrońców" prawnorządności w Polsce zachowywały się brutalnie i po chamsku nawet w stosunku do publiczności nie mającej nic wspólnego z Sejmem i Senatem. Pewien urzędnik państwowy, przejeżdżający przez plac w sprawach służbowych, ledwie uszedł z życiem wzięty przez manifestantów za żyda, ponieważ... okulista kazał mu nosić okrągłe okulary zamiast owalnych. Inny ocalał dlatego, że uciekając odruchowo uchylił przed kościołem czapki. A w tłumie przeważała młodzież szkolna i uniwersytecka...

Nie nasza w tem wina, że o tytuł zbirów i opryszków może tym razem pretendować kto inny niż socjaliści. Siejący wiatr zbierają burzę, komu zaś milsza ulica niż parlament otrzymuje miast wotów guzy i sińce."

NACJONALIŚCI JUŻ ZAPOMNIELI CZEMU ZAMORDOWANO PREZYDENTA!!

Zdenerwowanie „Gazety Porannej"

Warszawa. — Pisma nacjonalistyczne są niewiadomo skąd poinformowane, że zamachy z 11go grudnia i 16-go grudnia nie były wynikiem spisku, chociaż wszystko na to wskazuje, a śledztwo w obydwu sprawach nietylko nie ukończone, ale prowadzą się coraz nowe aresztowania w kołach nacjonalistycznych.

„Gazeta Poranna" teraz już nietylko oburza się na wszelkie podejrzenia o spisek, ale zaprzecza politycznemu tłu morderstwa. W numerze czwartkowym pisze dosłownie:

„Któż wie cokolwiek o pobudkach i tle zabójstwa? Ręką zabójcy mogła kierować równie dobrze **zemsta osobista**, jak i obłęd polityczny. Zabójca mógł mieć z zabitym jakieś porachunki prywatne. Może strzelał nie do prezydenta, lecz tylko do Narutowicza? Któż wie o tem, gdy śledztwo trzymane jest w ścisłej tajemnicy i jeszcze nie ukończone".

„Któż wie cokolwiek o pobudkach zabójstwa (!)?"

Wie o tem „Gazeta Poranna". A przynajmniej wiedziała.

W numerze z niedzieli, 17-go grudnia, nazajutrz po zamachu pisała mianowicie:

Eligjusz Niewiadomski, zabójca Prezydenta Rzeczypospolitej twierdzi, że działał z własnej inicjatywy, bez porozumienia z kimkolwiek, a **jako pobudkę swego czynu wskazuje na rozdział głosów przy wyborze Prezydenta".**

„Gazeta Poranna" wiedziała. Teraz nagle nie wie...

Wiedzą i inne organy nacjonalistyczne, mianowicie „Dziennik Poznański", który pisze:

„Niewiadomski pytany co skłoniło go do zamachu, odparł:

„— Nie mogłem znieść **pohańbienia Polski przez wybór Prezydenta głosami obcych narodowości".**

Jest to dosłowny cytat z agitacji endeckiej.

Co znaczy to pomięszanie nacjonalistów? Dlaczego pisma zapominają o tem co same pisały? Dlaczego przeczą nietylko spiskowi, ale politycznemu i nacjonalistycznemu charakterowi mordu? Co to znaczy?

Z POLSKI

Lwów.

Przeciw wydawaniu uchodźców ukraińskich. — „Ridnyj Kraj" streszcza memorjał, wniesiony przez „Ukraiński Centralny Komitet" w Warszawie do rządu polskiego z zażaleniem na polskie władze kresowe, które w szeregu wypadków wydały emigrantów z Ukrainy sowieckiej (antybolszewików) w ręce władz sowieckich. I tak starosta z Równego wydał bolszewikom 10 ukraińskich oficerów i żołnierzy, wśród nich pułk. Cymbaluka i por. Domaszczuka. Pułk. Cymbaluk uciekł po drodze, reszta jednak została przez bolszewików rozstrzelana. Także starosta borszczowski odesłał w lipcu z. m. do bolszewji uczonego ukraińskiego prof. Bezborodka z Kijowa z matką i żoną. Prof. Bezborotko został również rozstrzelany. Dnia 2 grudnia z. r. odstawiono ze Zdołbunowa do granicy 2 ukraińskich oficerów; ci, w obawie przed zemstą bolszewików, rzucili się po drodze pod jadący pociąg. Podobnych wypadków przytacza memorjał więcej, zwracając uwagę, że postępowanie takie przeciwne jest zwyczajom międzynarodowym cywilizowanych państw i że rząd polski powinien temu na przyszłość zaradzić i pouczyć urzędników kresowych o prawie asylu dla emigrantów i przestępców politycznych.

— Trujące tytunie. — „Kurjer Lwowski" pisze: — Cały szereg lekarzy stwierdził, że zawroty głowy, osłabienia sercowe, pod gorączkowe stany, niedyspozycje żołądkowe i t. p. — przypadłości przypisać należy pewnym gatunkom tytuniu, — Szczególnie liche i niebezpieczne są wyroby z Królestwa, których jakość staje się coraz gorsza.— Mimo horendalne i demoralizujące ceny, centrala monopolowa przyjmuje wszystko i sprzedaje bezkrytycznie pod własną firmą. Paląca publiczność, zdaje się,— prawo domagać się, by za 5,000 marek mogła kupić 10 dgg. tytuniu możliwego do palenia, a nie jakiś grubo krajane cuchnące śmiecie, które zamiast przyjemności, wywołują trujące objawy w organiźmie.

Krzemieniec

Towarzystwo Przyjaciół Kamieńca.— W historycznym Krzemieńcu zorganizowało się pod powyższą nazwą towarzystwo, które ma na celu: współdziałanie rozwojowi i podniesienia się Krzemieńca i jego okolic pod względem gospodarczym, kulturalnym, estetycznym i zdrowotnym. Działalność Towarzystwa rozciąga się na województwo wołyńskie.

DORĘCZAMY W KRAJU AMERYKAŃSKIE DOLARY
STANDARD BANK
STANDARD BANK
LUB POLSKIE MARKI PO NAJNIŻSZYM KURSIE
Doręczamy pod gwarancją w 20-tu dniach telegramem w 8-ch dniach. Nasze własne Oddziały Bankowe w Kraju śledzą za dokładnością.
STANDARD BANK
Szykarty do kraju i z kraju po cenach kompanijnych. — Bank otwarty do gdziny 8-mej wieczór. — Piszcie zaraz: żądajcie informacji.
55 Ave B. Cor. 4th St. New York City
WYRABIAMY PASZPORTY BEZPŁATNIE ZAMAWIAMY KAJUTY NA OKRĘCIE.
SZCZĘGÓLNĄ OPIEKĘ OTACZAMY RODZINY PODRÓŻUJĄCE

ROZMAITOŚCI

Szef sztabu armji szwajcarskiej, pułkownik Soudertgger, wypowiedział się stanowczo przeciwko rozbrojeniu Szwajcarji.

* * *

Król angielski ma w najbliższym czasie zostać dziadkiem; królowa Mary od paru dni bawi już u córki, w Harewood-Hall.

* * *

Ojciec święty wręczył dr-owi Schepter, delegatowi sowietów, 1,000.000 lirów na rzecz głodnych z okolic nadwołżańskich.

D'Annunzio konferuje podobno z przywódcami socjalistów, w celu ujednostajnienia programu wszystkich stronnictw robotniczych.

* * *

„Najlepszy robotnik Francji". Sfery właściwe w Paryżu poruszyły sprawę przyznawania krzyża Legji Honorowej i tytułu „najlepszego robotnika Francji" najsprawniejszemu pracownikowi w głównych gałęziach przemysłu.

W tym celu ma być urządzona doroczna wystawa przemysłowa, na której przyznawane będą publicznie te odznaczenia. P. Dior, minister handlu, popiera w zupełności ten projekt i przyrzekł go przedstawić odpowiednim departamentom rządowym.

* * *

Kongres merów francuskich od był się w Paryżu. Ułożono wspólny program finansowej sanacji samorządów miejskich.

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi F. K. z New Haven, Con. — Wiec powinni urządzić obywatele, czy też jakie towarzystwa miejscowe. My tutaj w New Yorku sprawami waszej polonji zajmować się nie możemy.

Czytelnikowi S. B. O. "Bortnikowi" — Dlaczego się pan obraża, niech się obrażają ci, którzy poczuwają się do winy. Artykuł nasz nie był wymierzony przeciw jednostkom, a traktował sprawę ogólnie.

Czytelnikowi J. N. z Elizabeth, N. J. — Zwróćcie się sz. ob. do biura Stow. Mech. 224 E. 57-ma ul. Otrzymacie wyczerpującą odpowiedź na Wasze pytanie.

Czytelnikowi P. M. z Newarku, N. J. — Napiszcie sz. ob. dokładnie z jakiego portu wyjechaliście i dzień, w którym przybyliście do Ameryki Nie można odszukać nazwy okrętu, nie mając tych wiadomości.

Royal Mail
PRZEDPŁATY
Przygotujcie się sprowadzić Waszych krewnych do Stanów Zjednoczonych drogą ROYAL MAIL. Specjalną uwagę się darzy polskich pasażerów; wyborowe jedzenie i czyste kajuty dla wszystkich Wielkie wygody — częste okręty częste jazdy
ORDUNA ORCA
ORBITA OHIO
Przygotowania czynione do podróży we wszystkich Europejskich krajach. Napiszcie po książeczkę
Zgłoście się po bliższe szczegóły do:
Royal Mail Steam Packet Co.
SANDERSON & SON, Inc., AGENCI
26 Broadway, New York
117 W. Washington St. Chicago
lub miejscowy okrętowy Agent.

Elektryczne piece do ogrzewania
na dogodne spłaty
Elektryczne promieniste piece do ogrzewania pomogą Wam utrzymać ciepło w pokoju podczas zimnego powietrza.
Kostumerzy Edisona mogą kupić te elektryczne piece do ogrzewania na dogodnych spłatach $2.00 z góry. Reszta może być wypłacona w dwuch ratach po $4.00 z miesięcznym rachunkiem za elektrykę. Elektryczne te piece do ogrzewania mogą być widziane i zamówienia na nie złożone w jakimkolwiek z naszych sklepów.
The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Lokale, gdzie elektryczne przyrządy są na wystawie dla wygody ogółu.
10 Norfolk St — 124 West 42d St — 361 East 149th St
10 Irving Place — 151 East 86th St — 555 Tremont Ave
15 East 125th St

Telefon: 2766 Market.
WOJCIECH RUCKI
Notarjusz Publiczny, Komisarz spraw realnych. — Wyrabiam akta prawne, wysyłam pieniądze do Polski; sprzedaję karty okrętowe; domy na dogodne spłaty. — Asekuruję od ognia domy i meble i t. p.
86 Tyler Street, Newark, N. J.

SZWEDZKO-AMERYKAŃSKA LINJA 24 STATE ST. NEW YORK DO GDAŃSKA
Szybka obsługa pasażerska z New Yorku do Gdańska przez Gothenburg, Szwecję, cała droga wodą. Pasażerowie zmieniają z okrętu na okręt w Gothenburgu. — ODJEŻDŻAJĄ Z NEW YORKU:
S. S. DESTINOLH 13 Stycz., 10 Lutego i 10 Marca
S. S. STOCKHOLM ..... 31 Marca, 5 Maja
Do Gdańska $106.50. — Podatek wojenny $6.
Podróż trwa 12 dni. Pasażerowie 3-ciej klasy jadą w kabinach na 2-4 osób. Nie potrzeba Szwedzkiej wizy.
Po bliższe informacje o paszportach zgłosić się do lokalnych agentów.

PRZEZ 22 LAT
Nie zawiodłem jednego polaka, który nabył u mnie biżuterję. Przed każdemi świętami opust
25 procent
od wszystkich zamówień
Franciszek Ficek
330 EAST 72 ST., NEW YORK
Telefon: Rhinlander 6280.
FICEK

Niema potrzeby cierpieć od
Reumatyzmu
Newralgii Bóli w biodrach
Bóli w piersiach
Zesztywniałych Muszkułów
Natrzyjcie środkiem
PAIN-EXPELLER
zbolałe miejsca, aż uczujecie ulgę rychło nastąpi. Prawdziwy Pain-Expeller ma Kotwicę, jako markę handlową.

Architekci i Budowniczy
Rysujemy plany i budujemy jednofamilijne domy od $3,000 wyżej; dwu familijne domy od $6,500 wyżej, w mieście lub na miastem.
JOHN J. STANKIEWICZ
110 W. 34 Street, Room 900.
Tel. Pitsroy 6049. NEW YORK.

DOKTOR MARTINSON
Lekarz na wszystkie dolegliwości
295 East 10th St., blisko Ave. A
Godziny urzędowe: Od 8 do 10 rano; 12:30 do 1:30 pop. i 6 do 8 wiecz
W Niedzielę: 9 do 10 rano i 1 do 2 pp.
Telefon: Orchard 3021

Telefon: Drydock 9236.
SUMIENNA I FACHOWA OBSŁUGA
Ceny niskie.
DR. H. J. KORNBLUH
nad sklepem United Cigar Stores.
Mostki, korony, płyty i wszelkie naprawy. Wyrywanie zębów bez bólu.
162 AVE. B.
róg 10 ulicy. New York, N. Y.

Znany tutejszy Adwokat i Notarjusz
JÓZEF HELLER
233 E. 14th St, New York City
bawiący czasowo w Polsce przyjmuje zlecenia dla Polski i innych państw Europy we wszelkich sprawach. Zgłoszenia przyjmuje powyższa kancelarja

DR. BRYAN
333 East 17 St., New York City
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
LECZY CHORONCZNE CHOROBY krwi, nerwów, nerek i pęcherza, mężczyzn wyłącznie.
Godziny:
od 9 rano do 8 wieczór.
W niedzielę od 9 rano do 1 po połud.

Telefon: Orchard 1521.
JÓZEF HALICKI, M. D.
— LEKARZ —
GODZINY:
12 do 2 po południu.
6 do 8:30 wieczór
W niedziele do godziny 2 po południu.
311 EAST 10 STREET
NEW YORK.

DR. H.-E. COOK
CHOROBY OCZU, USZÓW, GARDŁA I NOSA
GODZINY:
Od 4 popołudniu do 7 wieczór.
Rano i w niedzielę na zamówienie
36 WEST 82 ULICA
NEW YORK CITY.
Tel.: Schuyler 6177.

NOSA, GARDŁA, USZU I OCZU SPECJALISTA
Godziny: Zrana 11—1; Wiecz. 5—7.
DR. J. SALERNOW
218 E. 78-ta ulica. (pom. 2 a 3 Ave.)
Telefon Stuyvesant 6270.

ARENA AUTO SCHOOL
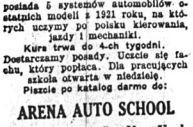
BEZ POSADY
Uczniowie nasi dziś pracują i są szczęśliwi, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dziś od 25 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA NASZA
posiada 5 systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 roku, na których uczymy po polsku kierowania, jazdy i mechaniki.
Kurs trwa do 4-ch tygodni.
Dostarczamy posady. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę.
Piszcie po katalog darmo do:
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54th St., New York

National Auto School
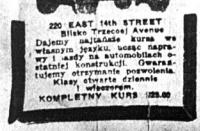
220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najlepsze kursy we własnym języku, uczę naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie poswiadczenia.
Klasy otwarte dziennie i wieczorem.
KOMPLETNY KURS $25.00

(Ciąg dalszy).

— Każę w twoich oczach zamęczyć twego towarzysza — bełkotała Antinea.

Zdawało mi się, że Morhange zbladł, ale trwało to tylko przez moment.

— Towarzysz mój jest dzielny i nie boi się śmierci — odparł z godnością. — Jestem pewny, że będzie ją wolał od życia okupionego w taki sposób, jakiego pani odemnie wymaga.

Mówiąc to, puścił dłonie Antinei. Królowa była przeraźliwie blada. Czułem, że z ust jej padną słowa nieodwołalne.

— Słuchaj — rzekła.

Jakże piękną była w swym sponiewierannym majestacie, w swej krasie po raz pierwszy w życiu bezsilnej.

— Słuchaj. Po raz ostatni. Pamiętaj, że jestem tu panią. Pamiętaj, że życie twoje jest w mojej mocy. Pamiętaj, że żyjesz tylko dopóty, dopóki cię kocham. Pamiętaj...

— Pamiętam o tem wszystkiem — rzekł Morhange.

— Po raz ostatni — powtórzyła Antinea.

Na twarzy Morhangea malował się nie ziemski wprost wyraz.

— Po raz ostatni — powtórzyła Antinea złamanym głosem.

Morhange nie patrzył nawet na nią.

— Niechaj się stanie twoja wola! — rzekła.

Rozległ się srebrzysty dźwięk dzwonka. Wszedł biały Targijczyk.

— Wyjdź.

Morhange wyszedł wyprostowany.

. . . . . .

Antinea jest w moich ramionach. Tulę do siebie nie władczynię, nie pyszną miłośnicę, ale nieszczęście, wzgardzone dziecko. Nie zdziwiła jej nawet moja obecność. Głowa jej spoczywa na mem ramieniu. Jej delikatne ramiona obejmują mnie konwulsyjnie.

...O rozełkana duszo ludzka!..

Któż zdolen jest oprzeć się takim pocałunkom? Czuję, że jestem człowiekiem zatraconym. Czy to ja szepczę?

— Zrobię wszystko, wszystko czego ze chcesz, czego żądasz.

Nerwy moje są naprężone, zmysły podrażnione. Odrzucona w tył głowa spoczywa na miękkich i drżących kolanach. Zapach kadzideł unosi się dokoła, złote latarnie zawieszone u sufitu zdają mi się gorzeć olbrzymim płomieniem.. Czy to mój głos powtarza jak przez sen.

— Zrobię wszystko, wszystko czego ze chcesz!

Tuż przy swojej twarzy widzę twarz Antinei. W jej olbrzymich źrenicach błysnęło coś dziwnego.

Nieco dalej płoną oczy Hirama. Obok niego stoi maleńki stolik, a na stoliku dzwoneka ciężką hebanową rączką okutą w srebro, którym porucznik Kane zabił...

Nie widzę nic więcej...

ROZDZIAŁ XVII.
Dziewice skał.

Obudziłem się w swoim pokoju. Słońce stało wysoko i zalewało pokój światłem i żarem.

Pierwszą rzeczą, na którą oczy moje padły, była zerwana stora. Zbudziła ona we mnie wspomnienia wypadków ostatniej nocy.

Głowa ciężyła mi. Umysł działał z trudnością, pamięć była jakby przyćmiona. „Wyszedłem z lampartem. To wiem z pewnością. Czerwona pręga na palcu wskazującym świadczy o sile z jaką szarpał on smyczę. Kolana moje jeszcze są zakurzone. Ach, prawda: przekradałem się wzdłuż muru w sali, gdzie Tuaregowie grali w kości i gdzie ich Hiram spłoszył. A po tem? Ach, tak! Morhange i Antinea, a po tem?"

Po tem... nie pamiętam... A jednak musiało być coś, coś czego nie mogę sobie przypomnieć.

Chciałem sobie przypomnieć, a jednocześnie czułem, że lękam się tego.

Odległość stąd do apartamentów Antinei jest duża. Musiałem więc spać głęboko, gdy mnie przenoszono. Musiano mnie chyba przenosić, skoro nic nie pamiętam.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Czesław Łukaszkiewicz

Księży Chleb

POWIEŚĆ
z życia polsko-amerykańskiego

(Ciąg dalszy).

— Aj nie, nie — westchnęła pani Skwarkowa.

Kiedy kobiecinki obejrzały już, co było do obejrzenia i napatrzyły się sobie wzajemnie i nakrytykowały potrosze, najprzód kapelusze, potem fryzury, rozpoczęło się zebranie w bibljotece księdza Mączewskiego.

Około ogromnego stołu pozasiadały damy, umieszczając swoje rączki, upiększone błyszczącemi pierścieniami, o ile możności na najwidoczniejszym miejscu.

Przestały mówić i tylko oczami wodziły po pierścionkach i broszkach, oceniając na chybił trafił wartość kamieni.

Pani Rakiewska z miną bardzo poważną otworzyła posiedzenie podług wszelkich reguł parlamentarnych.

— Witam serdecznie szanowne panie — zaczęła — i spodziewam się, że dzisiejsze zebranie wyda skutki owocne. Wiecie pani, o co się rozchodzi. Nasza głupia pozycja musi się zmenić. Jeśli jeden mógł to zrobić, co zacny ksiądz Targowski, panie świeć nad jego duszą, to mogą i inni.

— Siur, że mogą — zapewniała pani Fijołeczkowa.

— Kużden powinien to zarezykować — wtrąciła pani Maciulińska.

— A czo on tam ryżykuje? Że mu po śmierci chamy sz kamieni posząg na grobie posztawiś? Wielka sprawa.

Pani Rakiewska nie zważała na krótkie wynurzenia i ciągnęła dalej.

— Zdaje mi się, że pomiędzy nami nie ma ani jednej, któraby miała odrębne zdanie...

— Niema, niema!

— Cóżby to była za głupia krowa!

— Rozmawiałam z każdą z pań i doszliśmy do przekonania, że tak dalej być nie może. Chcą księża mieć szczęście domowe, niech się żenią. Nie jesteśmy zbyt wymagające i nie domagamy się, aby nas prowadzono przed ołtarz z wiankiem mirtowym i welonem na głowie...

— Ach, ach!

— O Jeżu kochany!

— Ale musimy się domagać, aby księża brali ślub cywilny, przez co unikniemy wielu kłopotów i będziemy mieć przynajmniej zabezpieczoną starość.

— Siur, siur!

— Siur, siur!

— Kużda powienna mieć stare lata bez pieczne.

— Ja mam poliszę aszekuraczyjną...

— Musi być destament, inaczej trzeba się obejść tym, co ksiądz ciepłą ręką da...

— Siur!...

— Jak nogi wyciągnie, to już gudbaj! wygonią człowieka, jak psza... Czy nie? moja pani Skwarkowa?

— Oj wygnają, wygnają! moja pani Kołduniowa!...

— Trzeba na starość grosernię zakładać.

— Albo się na wikarówkę przenieść. Pani Rakiewska zasztukała w stół.

— Otóż moje panie, widzę, że jesteśmy zgodne. Idzie teraz o to, w jaki sposób wziąć się do tego, jakoteż i o to, czy tego rodzaju procelur nie sprzeciwia się kościołowi bożemu, przy którego ołtarzach żyjemy.

— Kościół kościołem, a plebanja plebanją!

Ważąca dwieście funtów pani Chodusiowa powstała nagle, a krew rzuciła się jej gwałtownym strumieniem do twarzy.

— Za pozwoleniem — wybuchnęła — ale ja nie wiem, co to ma znaczyć, że my przy ołtarzach w kościele żyjemy? Nie wiem, jak tam kto, ale co do mnie, to mogę zapewnić, że jeśli już co... do czego... niby to... to w kużdym razie nie przy ołtarzu moja pani.

Wykształciła to i usiadła, ciężko sapiąc.

Pani Rakiewska musiała się usprawiedliwić, gdyż pokazało się, że i pani Kolanko i pani Dajcikowa tak samo, jak pani Chodusiowa, zrozumiała źlę jej piękne przemówienie.

Ostatecznie burza ucichła i obrady rozpoczęto na nowo.

Pani domu doszła wreszcie do końcowych konkluzji.

— Jeśli tedy panie życzą sobie tego, możemy poprosić zacnego kapłana, księdza Świeczkę, aby nam wytłumaczył całą tę sprawę ze stanowiska kościelnego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

YONKERS, N. Y.

Nie wywołuj wilka z lasu

Zeszłej niedzieli miejscowy proboszcz Dworzaczek ogłosił parafjanom tajemnicę, że pewien obywatel w Yonkers i parafjanin rzymsko-katolickiej parafji ks. Dworzaka miał zdeklarować 2000 dolarów na pobudowanie w Yonkers kościoła Narodowego.

Obecni w kościele byli zdumieni i zaskoczeni tą wiadomością. Polacy w Yonkers znają się wszyscy niemal osobiście i żaden z nich nie słyszał, by publicznie omawiano potrzebę budowy kościoła Narodowego.

Pierwszym który tę sprawę publicznie z ambony poruszył, był ksiądz Dworzaczek. Ludzie wyszedłszy z kościoła zaczęli się zastanawiać, jaki interes mógł mieć Dworzaczek w ogłoszeniu zmyślonej wiadomości. Po kilku dniach rozważań wypośrodkowano prawdę. Ks. Dworzaczek widząc, że polacy w Yonkers zaczynają się coraz bardziej brać do oświaty, urządzać wiece i odczyty, chciał ich zastraszyć kościołem Narodowym. Tymczasem strachy odniosły wręcz przeciwny skutek. Ludzie zaczynają się powoli zastanawiać, że w Yonkers właściwie powinien powstać kościół Narodowy, bo obecny rzymski już jest za mały, i ksiądz Dworzaczek zapowiada że nie zacznie budować nowego, dopóki nie zbierze 100,000 dolarów.

Za zebrane na szkołę czy dom sióstr 60,000 dol. pobudował nad przykopą budę wartości 4,000 dol., która stoi pustką. Parafjanie widząc to marnotrawienie ciężko zapracowanego grosza ludu polskiego, przyszli do przekonania, że jeżeli obecny kościół rzymsko-katolicki jest za mały, to należałoby pobudować Narodowy, który byłby przynajmniej własnością ludu polskiego i kosztowałbyzaledwie połowę tej samej sumy, jaką ks. Dworzaczek wydał na pobudowanie szandy nad strumykiem, która stoi pustkami.

Niniejszy głos podaje nie ten obywatel, który według ks. Dworzaczka miał zdeklarować 2,000 dol. na budowę kościoła Narodowego, ale ten, który jest przekonany, że kościół Narodowy w Yonkers, N. Y. powstanie i zyska sobie wielką liczbę zwolenników.

HARTFORD, CONN.

WIELKI WIEC

w sprawie ostatnich wypadków w Polsce i ku uczczeniu pamięci pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
odbędzie się
W NIEDZIELĘ 14-go STYCZNIA
o godz. 7-ej wieczorem,
staraniem Polskiego Klubu Ob. w sali Białego Orła, Oak Ave.

Przemawiać będzie ob. F. Frączek z Bridgeport, Conn i inni obywatele. — Wszystkich polaków i polki zapraszamy. — Wstęp wolny. KOMITET.
(12, 13, 14)

PRZECIW PRACY DZIECI W FABRYKACH

WASZYNGTON, 10 stycznia. Przeciwnicy pracy dzieci w przemyśle przedłożyli dzisiaj kongresowi poprawkę do konstytucji, zabraniającą dzieciom poniżej lat 16 pracy w przemyśle.— Jeżeli kongres uchwali przedłożoną mu poprawkę, to jest nadzieja, że poprawka może się stać prawem jeszcze tego roku w lecie po zatwierdzeniu jej przez senat..

Przeciwnicy pracy dzieci w fabrykach mają nadzieję, że poprawka przeciw pracy dzieci w fabrykach zostanie uchwaloną, ponieważ najwyższy sąd Stanów Zjednoczonych już dwa razy wydał wyrok potępiający dotychczasowe prawa stanowe pozwalające na pracę dzieci w fabrykach.

Wielki Koncert
urządza
KAPELA MONIUSZKI
POŁĄCZONY Z BAŁEM
w sobotę, 13-go stycznia
W DOMU POLSKIM
74—80 Godwin Street,
PATERSON, N. J.
Obecni będą: Józef Kalini (tenor), i Laura Wawrzykowska.

Czy dziecko
Wasze używać będzie tych przyjemności?

Natura przeznaczyła, aby dzieci żyły, ale same życie nie wystarcza im. Ażeby się należycie rozwijały i wyrosły na krzepkich i zdrowych ludzi, dzieci muszą mieć odpowiedni pokarm, ubranie i mieć należytą opiekę, w co wchodzi utrzymywanie ich zawsze w schludności i dostarczanie im dużo czystego, świeżego powietrza.

Dzieci karmione Borden's Eagle Mlekiem zazwyczaj rozwijają się lepiej i wykazują większy rozwój fizyczny aniżeli gdy karmione innym substytutem naturalnego mleka.

Eagle Mleko wychowało więcej dzieci na silnych i zdrowych mężczyzn i kobiet niż wszystkie inne spreparowane pokarmy razem wzięte. Zalecane wszędzie przez lekarzy, z racji swej dobroci i jednostajności.

Dziecku dajcie możność życia, aby było zdrowe i szczęśliwe, aby korzystało z przyjemności w życiu tak jak każde zdrowe, szczęśliwe dziecko i ażeby mogło radzić sobie, a w danym razie kiedyś i ojcu i matce dopomagać.

Jeśli dziecko nie przybiera na wadze, płacze i jest niespokojne, to może pokarm, który mu dajecie, nie służy. Zacznijcie dziś używać Eagle Brand Mleka. Wypełnijcie kupon z tego ogłoszenia, wyślijcie go, a otrzymacie bezpłatnie we własnym języku wskazówki jak go używać.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPON
Zakreślcie, którą książeczkę chcecie.
Wskazówki karmienia — Książeczka o hygjenie dzieci
Nazwisko .....
Adres .....
Polish.

Demonstracje niemieckich robotników w Essen przeciw Francji

ESSEN, 11 stycznia. — Tłum robotników niemieckich, złożony w przybliżeniu z 5000 osób zgromadził się dzisiaj w nocy przed hotelem Kaiserhoff i zażądał wyrzucenia członków francuskiej komisji stojących tam na kwaterze. Kilkuset demonstrantów zdołało nawet wedrzeć się do środka i wyrzucić na ulicę członków komisji, ale przeszkodził temu burmistrz Essen, który był obecny w hotelu. Wzburzone tłumy uległy naleganiom burmistrza i wstrzymały się od gwałtu i opuściły hotel ze śpiewem pieśni patrjotycznych.

Premjer Belgji Theums powiadomił urzędowo parlament belgijski, że jego rząd postanowił stanąć silnie po stronie Francji w sprawie zajęcia Ruhr, a zarazem wyraził żal, że aljanci w tej sprawie zmuszeni byli pójść bez Anglji.

ASPIRYNA
Powiedz „Bayer" i dopominaj się
BAYER
Prawdziwa
Dopóki nie zobaczysz nazwy "Bayer" na paczce lub na tablecie nie otrzymujesz prawdziwego Bayer wyrobu przepisywanego przez lekarzy, przez przeszło dwadzieścia dwa lata i uznanego przez miljony, jako doskonały na:
Neuralgję, Ból głowy, Ból zębów, Lumbago, Ból uszu, Reumatyzm, Zaziębienie, Ból, Ból.
Przyjmujcie tylko "Bayer" paczkę, która zawiera odpowiednie instrukcje. Wygodne pudełko z 12 tabletkami kosztuje kilka centów. Aptekarze również sprzedają flakoniki z 24 i 100 tabletkami. Aspiryna jest marką ochronną wyrobów Bavera Monoaceticacidester Salicylicacid.

FILADELFJA, PA.

FRANKFORD

Miluśnscy i młodzież z parafji polskiej św. Walentego urządzają w niedzielę 14go stycznia o 7ej wieczorem na hali Marciniaka— wieczorek. Program bardzo urozmaicony i piękny. Wykonawcami będą dzieci w wieku od lat 4ch do 15tu. Będzie śpiew chóralny i solowy; tańce solowe i zbiorowe. Małe dzieci odtańczą mazura w 4 pary. Odegrane też będą 3 sztuczki teatralne fantastyczne ze śpiewami i tańcami.

Trudno opisywać wszystko, co na wieczorku miluśnikich zobaczycie. Przyjdźcie i zobeźcie sami.

POLSKIE REKORDY PRZEZ POCZTĘ
Wyślijcie po nasz bezpłatny KATALOG
wybierzcie kawałki, które Wam się podobają i wyślijcie zamówienie wraz z pieniądzmi, a my Wam poślemy rekordy przez pocztę.
Cena rekordów 75c każdy.
Unico Talking Machine Co.
227 South Street
PHILADELPHIA, PA.

Bell Telefon Kens: 2651
Dr. Franciszek Trygar
3119 RICHMOND ST.
Philadelphia, Pa.
Godziny ofiarowe:
do 10 rano
7 do 9 po poł.
6 do 9 wiecz.
W Niedzielę do 1 po poł. 6 do 9 wiecz.

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Ernesta.

Dzisiaj — Pogoda.

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku:

Piątek: Taornina z Neapolu.
Sobota: Paris z Havru.
— America z Southampton.

Odpłyną z New Yorku:

Piątek: Baracoa do Kingstown.
Sobota: Albania do Liverpoolu.
— Columbia do Glasgowa.
— Lapland do Antwerpji.
— Drotningholen do Gothenburga.

TEATR POLSKI

Pod dyrekcją T. Wandycz i Wł. Ochrymowicz

14 Stycznia Niedziela
Brooklyn Dom Narod. na Driggs Ave.
o godz. 3-ciej popołudniu
WRÓG KOBIET
Po przedstawieniu TAŃCE

21 STYCZNIA NIEDZIELA
o godz. 8-mej wiecz.
Washington Irving School
w New Yorku
PREMJERA
"HAJDUCZEK"

28 STYCZNIA NIEDZIELA
Newark Krygiers Auditoruim
o godz. 8mej wieczór
WRÓG KOBIET

ODCZYT

W piątek dnia 12-go stycznia, o godzinie 8-ej wieczorem, w Domu Narodowym, 315 East 10-ta ulica, New York, odbędzie się Odczyt Naukowy z ramienia rosyjsko - polskiego oddziału unji kraców, na temat: „Dlaczego ludzie błądzą".

Odczyt wygłosi ob. A. Brałłowski.

Kara

Szofer Harry Werner, który wskutek nieostrożności i lekkomyślności spowodował śmierć J. O'Connora uznany został winnym zabójstwa i otrzyma wyrok w przeciągu trzech dni.

Nagroda
DLA TEGO KTO UDOWODNI, ŻE SIĘ NIE UBAWIŁ
NA BALU „ECHA"
27 Stycznia

AMBASSADOR Teatr. 49, blis. B'way wieczór 8:25. — Po południu, środy i Soboty.
Międzynarodowy, sukces artystyczny
„THE LADY IN ERMINE"
Przemawiający do każdego
DOBRE BALKONOWE SIEDZENIA $1.00

HIPPODROME
43rd STREET AND 6th AVENUE
LEPSZE CZASY Przedstawienie Największe
WIELE POLSKICH ARTYSTÓW
Dwa razy dziennie: 2.15 p. p. i 8.15 w.
Cena: — 50c. i $1.50.

O polskim filmie

W piątek na próbnem wyświetleniu „Tajemnicy przystaku tramwajowego" w teatrze Empire w Nowym Yorku, byłem zdumiony postępem wytworu polskich filmów w tak krótkim czasie. Scenarjusz pióra Józefa Reitdyńskiego, byłego kapitana wojsk polskich, odznaczonego orderem Virtuti Militari. — To dzieje złocistej muszki-kobiety w sieci krwiożerczego pająka-mężczyzny. Temat odwieczny — zawsze jednak nowy i pociągający. Role są poobsadzane nader starannie. Obok Smosarskiej-Junaszek, Stępowskiego, Węgrzyna w rolach głównych następne role grają Pichor, Frenkiel, Morczewicz, Manowską i wielu innych wybitnych sił. Zdjęcia techniczne wykonał bez zarzutu Gniazdowski młody utalentowany inżynier. Z wielkim zadowoleniem spoglądałem na dzieło, na ten wspaniały film, który śmiało może rywalizować z amerykańskim i jest najlepszym dowodem rozwoju naszego przemysłu. To też śmiało polecam wszystkim zobaczyć ten największy, najwspanialszy polski film.

L. Kowalski.

Teatr Polski

Prawdziwą niespodziankę przygotowuje Teatr Polski w New Yorku. W próbach od tygodnia przygotowuje arcydzieło sztuki polskiej, Henryka Sienkiewicza pod tytułem „HAJDUCZEK" sztuka w czterech aktach. — Artyści z prawdziwym pietyzmem przykładają się, aby uświetnić i sprostać zadaniu.

Pamiętajmy wszyscy, że polskie sztuki i polska mowa nie może nam być obojętną. Do miłego zobaczenia na przedstawieniu.

POGRZEB Ś. P. BRONISŁAWA POPIELA

Dzisiaj o godz. 2-ej po poł. odbędzie się z domu żałoby pn.345 East 20 ulicy, wyprowadzenie zwłok ś. p. Bronisława Popiela.

Ś. P. Bronisław Popiel przed śmiercią wyraził życzenie, ażeby krewni i znajomi pieniądze przeznaczone na kwiaty złożyli na fundusz Szkoły Rady Oświatowej.

Żona i dzieci	10.00
Tow. Śpiewu „Echo"	$10.00
Zarząd Pol, Rob. Kasy Chorych	$10.00
Ob. Zalescy	10.00
Współpracownicy „Nowego Świata"	5.00
„Nowy Świat"	5.00
Ob. Krupiewscy	5.00
Ob. Rożek	5.00
Liga Kobiet	10.00
Teodor Wollinin	10.00
Ant. Kwarciański	5.00

Oddział 34. Z. S. P. „Potęga" wzywa towarzyszy ażeby przybyli na pogrzeb z. p. Bronisława Popiela dzisiaj o godz. 2-ej popołudniu.

KOMEDJA

Pociągiem górnej kolei nad Trzecią Ave. jechał John Hurley, który na nieszczęście ma długie włosy i twarz kobiecą. Pani Lillian Courtis, siedząca obok niego, kazała go aresztować pod zarzutem, iż Hurley jest kobietą przebraną. Na stacji policyjnej przekonano się, że Hurley jest rzeczywiście mężczyzną i wypuszczono go na wolność. Żaden mężczyzna nie odważyłby się aresztować kobietę za to że ma krótkie włosy. Kiedy świat się kończy?

Kłopoty z nieboszczką

Wczoraj zmarła w szpitalu Marta Carmas, wdowa licząca 33 lata. Dziesięć osób musiało zwłoki podnieść do kostnicy i musiano zrobić specjalną trumnę, gdyż nieboszczka ważyła 710 funtów. Pozostawiła dwoje dzieci zupełnie normalnych.

NOWA OLBRZYMIA REKLAMA, JEDNĄ Z NAJWIĘKSZYCH W ŚWIECIE

Colgate and Company dla reklamy wybudowali największy w świecie zegar do jednej z fabryk, później wystawili największy termometr w Atlantic City, a obecnie mają jedną z największych tablic reklamowych.

Olbrzymiemi literami FAB uwidoczniony będzie na frybce w Jersey City i będzie widziany przez Hudson z New Yorku.

Stalowa konstrukcja, zrobiona ze 100 ton stali jest 153 stóp długa i wznosi się 75 stóp nad dachem budynku 112 stóp wysokiego. Litery są tak wysokie jak czteropiętrowy dom.

FAB tak wyraźnie napisany, widać z odległości 8 mil gołem okiem, a można go widzieć w odległości 30 mil.

Litery oświetlone są za pomocą reflektorów i widziane są przez setki tysięcy osób podróżujących promami. Oświetlenie urządzone zostało przez Illuminating Laboratory w Schenectady i pochodzi z 48 reflektorów posiadających siłę po 500 lamp. Lampy są tak ustawione, że światło jest równomiernie rozdzielane.

Colgate and Company są największymi w świecie fabrykantami artykułów toaletowych. Produkują następujące wyroby:

Colgates, Ribbon Dental Cream, Colgates Talc Powder, Cashmere, Bouquet Soap, Rapid Shaving Cream, Florient Face Powder, perfumy i wiele innych artykułów.

FAB jest nowym artykułem, służącym do prania bardzo delikatnych tkanin.

Z Brooklyna

KONCERT I BAL
W NIEDZIELĘ, DNIA 14-go STYCZNIA, 1923
urządza Towarzystwo „Lutnia"
W LABOR LYCEUM HALL
949-959 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.
Początek punktualnie o godz. 6-ej wieczorem
Muzyka prof. J. Mroza

Maspeth, L. I.

(Nadesłane).

„Nowy Swiat" ma teraz w Maspeth bardzo dobrego agenta, który robi świetną reklamę dla dziennika i to bezpłatnie. Agentem tym jest ks. proboszcz Nawrocki, który agituje, aby ludzie „Nowego Swiata NIE czytali, więc ludzie — czytają i widzą dlaczego ksiądz piekłem grozi za czytanie tej gazety. Pozwolił sobie także w kazaniu lekceważąco mówić o zabitym prezydencie Narutowicu. Nie wie biedak jak głęboko martwił tem swoich parafjan, nie czuje jak w duszach parafjan odezwał się jęk bolu, że z ambony w kościele padają słowa, które ranią serca wiernych.

Do sprzedania gmach Equitable pod nr. 120 Brodway. Cena 40,000.000 dolarów. Kto kupi, zrobi dobry interes.

Tel.: Greenpoint 4086.

Jeżeli dokucza Wam ból głowy albo oczu, poradźcie się specjalisty chorób oczu u
MEDOFF OPTICAL CO.
330 MANHATTAN AVE.
Naprzeciw Greenpoint Teatru.

CIERPIĄCY
NA SŁABY WZROK LUB BÓL GŁOWY

Gruntowne badanie oczu
DR. S. SOMELSTEN
753 Manhattan Ave.
naprzeciwko poczty
GREENPOINT, w Brooklynie

Phone Greenpoint 5312.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
229 BEDFORD AVENUE
cor. North 4th St.
Williamsburgh.

POLSCY LEKARZE

Tel.: Greenpoint 5715.
DR. LUDWIK GRYCZ
126 Eckford St., Brooklyn
GODZINY PRZYJĘCIA:
9—10 rano,
1—2 po południu,
6—8 wieczorem,
W niedzielę od 12—2 po południu.

DR. JÓZEF GLAMKOWSKI
203 BEDFORD AVE.
blisko North 6-ej ul., Brooklyn, N. Y.
Ofisowe godziny.
Od 1 do 2 popołudniu; od 6 do 8 wieczorem. W niedzielę od 10 rano 12 przed południem.

Telefon: South 995.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurg
GODZINY;
8—9 rano, 1—2 po południu
6—8 wieczorem
707 Fourth Avenue, blisko 23 ulicy, Brooklyn, N. Y.

Tel.: 0499 South.
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
206 — 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 1 po południu,
od 7 do 8 wieczór.
W niedzielę tylko na zamówienie.

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion R. Siudziński
GODZINY OFISOWE:
1—2 po południu i 6—8 wieczór.
Oprócz wieczorów, w niedzielę
173 Metropolitan Ave.,
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie:
568 Leonard St. blisko Nassau St. | 116 North 9 St. blisko Berry St.
Godziny:
1—2 po południ., 6—9 wieczór | 8—9 wieczór, 8—9 wieczór
Tel. Greenpoint 3735 i Greenpoint 2403

Tel.: South 8239.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budynkowa robota i reperacja. Roboty cementowe i murarskie. Zakładam letnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna do ganków. — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
29½ — 9th Avenue, So. Brooklyn, N. Y.

A. CISEK
Kontraktor Elektryczny
568 MANHATTAN AVENUE,
BROOKLYN, N. Y.
Telefon: Greenpoint 6356.

Liga Kobiet Oddział II-gi w New Yorku
urządza
WIECZOREK KARNAWAŁOWY
W SOBOTĘ, 13-GO STYCZNIA 1923
W DOMU NARODOWYM, 19-23 St. Marks Place
w New Yorku
Cały dochód dla rodzin strajkujących polskich górników
Początek o godz. 8ej wieczór. — Wstęp 50c

JUTRO! 43-LETNIA JUTRO!
MASKARADA HARMONJI
W SOBOTĘ, DNIA 13-GO STYCZNIA 1923
W MANHATTAN CASINO
Przepiękne nagrody dla pań, panów i grup.
Wartości $500.
Muzyka Prof. Omelczuka
Chcecie widzieć swoich przyjaciół i przepiękne kostjumy — Pamiętajcie o tym dniu

Elizabeth, N. J.

POLSKI KLUB OSWIATOWY

W piątek dnia 12-go stycznia będą pokazywane jak zwykle bardzo ciekawe i pouczające OBRAZKI RUCHOME, na które polskich obywateli najuprzejmiej zaprasza

Zarząd

Uwaga: — Tegoż dnia od 7 do 8 lekcja polskiego dla dzieci.

BACZNOŚĆ YONKERS I OKOLICA!

W sobotę dnia 13 stycznia 1923 r. Tow. Pol. Am. Weteranów urządza bal w Prospect sali, 49 Bunena Vista. Początek o godzinie 4 po południu.

O jak najliczniejsze przybycie upraszamy szan. Polonję, a ubawimy się po staro-polku.

DZIEWCZĘTA! UPIĘKSZYJCIE WASZE WŁOSY NATYCHMIAST

Spróbujcie to! Lśniąca masa bujnych włosów

W paru minutach możecie zmienić nawet gładkie, bez koloru i cienkie włosy. Możecie mieć grube, miękkie, lśniące i pełne życia włosy. Kupcie tylko 35 centową butelkę „Danderine" w którejkolwiek aptece. Zamaczać tedy miękką szmateczkę w „Danderine i przeciągnąć ją przez włosy, biorąc parę naraz. Natychmiast, tak jest, natychmiast, podwoiliście piękność waszych włosów. Będą one miękkie, lśniące i tak łatwe do uczesania. Wszystek proch i zbyteczny olej jest usunięty.

Niechaj „Danderine" da Wam nowe życie, rzeźkość i połysk Waszym włosom. Ten ożywiający tonik odświeży Waszą skórę, zniszczy łupież, nie da włosom wypadać, zatem pomoże włosom grubieć, rosnąć, zrobi je silne i piękne. (Adv.)

BUCZERNIA POLSKA
Czy wiecie o tem Szanowni Rodacy, iż został otwarty pierwszorzędny skład wszelkiego rodzaju Mięsa, Drobiu i Wędlin. Krajana siekana kiełbasa
Kiszki wyborowe
każdego czasu, w niedzielę otwarte od 7 do 10 rano i 5 do 8 po południu. Spodziewamy się poparcia naszej Polonji
B. J. i K. D.
1892—2 Ave.
NEW YORK N. Y.

GĘSI KACZKI KURY
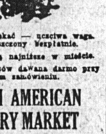
Świeże każdego dnia
Nie trzeba czekać — uczciwa waga. Drób czyszczony bezpłatnie.
Nasze ceny są najniższe w mieście.
Torba do zakupów dawana darmo przy każdym zamówieniu.
POLISH AMERICAN POULTRY MARKET
248 Bowery
blisko Houston St.

Baczność Polacy!
BIURO DETEKTYWSKIE LAZARKA
Pod kontrolą Stanu New York
Jeżeli Was kto okradł, oszukał lub skrzywdził, jeżeli macie nieporozumienia w małżeństwie, zgłoście się do
William Lazarek
133 Second Avenue
POLSKI DETEKTYW
który załatwia sprawy po całych Stanach Zjednoczonych, i w Kanadzie.

KALENDARZYK ZABAW

20 Stycznia Maskaradę i Bal Wiejski urządza Tow. Wz. Pomocy „Narajów" i Tow. M. Konopnickiej, w Domu Narodowym, przy 8 ulicy.

27-go stycznia, w sobotę, w Domu Narodowym, przy St. Marks Place — urządza Tow. Śpiewu "Echo" Maskaradę i Bal.

28 Stycznia, 1923 Okręg V. P. S. L. Wyzwolenie urządza wielką Zabawę Ludową i przedstawienie, w Domu Narodowym Driggs Ave, róg Eckford St. (Greenpoint' Brooklyn, N. Y. Początek o godzinie 5:30 po południu. Bilety wraz z garderobą 75c i 50c. Szczegóły w ogłoszeniach.

WŁASNY DOM
da wam niezależność.
Kupcie lotę i wybudujcie na niej dom.
Nikt jeszcze nie stracił na posiadaniu własnego domu.
Nie odkładajcie. — Jeżeli nie macie znajomości — szukajcie za pośrednictwem DROBNYCH OGŁOSZEŃ w „NOWYM ŚWIECIE". L

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

DZIEWCZĄT potrzeba do nauczania się szyć na maszynie, zapłata podczas nauki. Stała praca przez cały rok. Federal Sporting Goods Co., 310 Church Street. (12f)

DZIEWCZYNY do ogólnej domowej roboty; zwyczajne gotowanie, dwoje starszych i dziecko; 6 pokojowy apartament. Newmark, 1729 Caton Ave. Brooklyn.— Telefon Flatbush 7501 R. (14f)

POMOCNICZKA matki, oddzielny pokój. Zgłoszenia Room 15, 86 E. 4 St. Mrs. A. Gruber. (12f)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

POTRZEBUJE wspólnika z powodu nadmiaru pracy, gdyż na płatnego robotnika nie mogę liczyć. Stały dochód zapewniony około $250 miesięcznie. Zgłoszenia wieczorem lub listownie. Prospect Mfg. 596 — 6 Ave., róg Prospect Ave., Brooklyn. (17m)

KOSZE — dobrych „reedworkers" potrzeba. Novelty Wicker Tray & Basket Mfg. Co., 245 W., 28 St. (14m)

MĘŻCZYZNI I KOBIETY
EXTRA! EXTRA! EXTRA!
Kto pozostaje bez pracy, a chce takową otrzymać niech się zgłosi do nas. Agencja Belweder, 359 Second Ave., blisko 21 ulicy. (tfn).

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

GROSERNIA na sprzedaż; 221 Franklin St., Greenpoint, Brooklyn. (13s)

Z POWODU wyjazdu z miasta do sprzedania interes przewozowy i lodowy (Moving) z automobilami i domem. Tanio. Wolański, 111 Dupont St., Brooklyn. (17-s)

BUCZERNIA do sprzedania, dobrze wyrobiony interes w polskiej dzielnicy z powodu nieporozumienia między wspólnikami za przystępną cenę. 1892 — 2nd Ave., New York City. (12s)

BUCZERNIA i grosernia na sprzedaż z powodu drugiego interesu. Dobrze wyrobiony interes. Zgłosić się listownie lub osobiście do John Modzelewski, 124 Harrison Ave., Harrison, N. J. (13s)

DOM w Elizabeth do sprzedania w polskiej dzielnicy, 7 lot, 12 rodzin, trzy sklepy, 2 salony i jedna buczernia. Ktokolwiek kupi, może sam założyć interes, bo lease się kończy. Zgłoszenia: James Janoska, 425 E. 79 St., New York. (17r)

GROSERNIA do sprzedania; bargain — długi lease; rent $50 z mieszkaniem. 195 Bedford Ave., Brooklyn. (13s)

GROSERNIA i delikatesen store, założona trzy lata; robi 350 dolarów tygodniowo; wszystko za gotówkę; 3 pokoje przy sklepie, dużo Polaków w pobliżu; muszę sprzedać z powodu choroby, za nizką cenę. Edwards, 149 South 22nd St., Flushing, L. I. (12s)

CANDY store z mieszkaniem i ice cream parlor do sprzedania w polskiej i angielskiej okolicy, sprzedam za przystępną cenę z powodu innego interesu. Zgłoszenia 621 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. (13s)

POLSKI krawiecki zakład, miejsce wyrobione. Sprzedaję z powodu wyjazdu do innego miasta. Zgłosić się pod numer 293 Sutphin Street, Jamaica, L. I. (15s)

CANDY Store na sprzedaż tanio z powodu wyjazdu; 150 Norman Ave., Brooklyn. (16s)

GROSERNIA i delikatesen, candy store do sprzedania; rent 38 z dwoma pokojami; interes na gotówkę. 154 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (19s)

GROSERNIA i delikatesen z meblami, lub bez na sprzedaż. 1 Broome Street, Brooklyn. (16s)

WIELKI BARGAIN w Whitestone, stucco i drewniany, 9 pokoi „tile" kąpielowy, gorąca woda, ogrzewanie, elektryczność; momentalnie grzejący wodę piec, plot 50x200, $9.500, na spłaty; Kennedy, 3 Main Street, Flushing, Telefon 2484. (14s)

POLSKA buczernia na sprzedaż; 976 Manhattan Ave., Brooklyn. (12s)

SZEWSKI sklep na sprzedaż z powodu innego interesu. Sprzedam w krótkim czasie, elektryczna maszynerja; — 176 Freeman St., Brooklyn. (12s)

GROSERNIA i delikatesen do sprzedania w angielskiej dzielnicy; obrót 600 dolarów tygodniowo; tylko za gotówkę. pisać lub zgłaszać się. N. B. c-o Nowego Świata.

NADZWYCZAJNA okazja. Wet Wash Pralnia do sprzedania w Jamaica, — spółka, musi sprzedać z powodu wyjazdu do Europy; bardzo tanio dla prędkiego kupca. Po informacje zgłosić się do: Kazimierz Adler, 328 Floyd St., Brooklyn, pomiędzy 6:30 i 9 wieczorem. (16s)

RESTAURACJA dobra i buczernia do sprzedania z powodu choroby męża, musi sprzedać jeden interes; proszę się zgłosić: 537 E. 12th St., New York City. (12s)

PIEKARNIA na sprzedaż w dobrej okolicy, interes już dobrze wyrobiony. Wszelkie maszyny do rozwożenia. Lista na 2½ roku; dobra sposobność. Adres: 234 Jersey St., New Brighton, N. Y. (31s)

SZEWSKI interes, reperacja bucików do sprzedania, maszyna do szycia podeszwów. No. 12 Landis finish i trimmer,— musi być sprzedany z powodu wyjazdu do kraju. C. Jaworski, 19 Fleming Ave. Newark, N. J. (14s)

MEBLE z 2 pokoi na sprzedaż; można zamieszkać. 430 E. 5 St., 1 piętro do frontu na prawo. (13s)

GROSERNIA i delikatesen na sprzedaż; prędko, obrót 400 dolarów tygodniowo; 157 Driggs Ave., Brooklyn. (16s)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLINSKI & COMPANY
POLECAJĄ NASTĘPUJĄCE BARGAINS

Dwufamilijny, 9 pokojowy bardzo dobrze utrzymany na Locust Ave., w Bronx Cena $5,500; gotówki od $1200.

Dwufamilijny, 11 pokojowy, łazienki, ogrzewanie, w bardzo eleganckiej sekcji w Bronx. Cena $9000; gotówki $1200, lekkie spłaty.

Trzyfamilijny w dobrej sekcji w Bronx wielka lota. Cena $8500; gotówki $1200.

3 familijny, murowany, 17 pokoi, 3 łazienki, na Jewett St., Greenpoint, dobrze utrzymany. Cena $9500; gotówki $3000.

6 familijny, drewniany, Greenpoint, w dobrem położeniu, rent $1440. Cena $10,-000.

6 familijny, murowany, wanny, ulepszenia w So. Brooklynie, rent $1800, cena $11,000; gotówki $3500.

8 familijny murowany wszelkie ulepszenia na Kent St., Greenpoint, pierwszorzędna sekcja, rent $4100. Cena $24,000; gotówki $5000.

4 piętrowy rogowy murowany, byznesowa sekcja w Greenpoint, 12 familji, 2 sklepy, rent przeszło $4000. Cena $22,000; gotówki $5.000.

4 piętrowy na Second Ave., w Nowym Yorku, 6 familji i wielki sklep; rent $2500. Cena $20,000.

4 piętrowy murowany w New Yorku, byznesowa sekcja, 3 familje i sklep. Cena $12,000; gotówki tylko $2500. Bargain.

Wiele innych mniejszych i większych domów z sztorami lub bez, w Brooklynie, New Yorku i okolicy.

Wiele groserni, buczerni, candy stores, delicatessen i innych interesów na sprzedaż po tanich cenach.

Rodaków zainteresowanych prosimy o odwiedzenie naszego ofisu lub napisanie listu.

GAWLINSKI & CO.
REAL ESTATE BROKERS
426 East 16 St., New York City
Telefon Lexington 5305
Ofis otwarty, codziennie i w niedzielę od 9 rano do 8 wieczór). (tfn).

BARDZO TANIE DOMY

6 familijny murowany, 4 pokoje i wanna, elektryka w domu. I mortgage 6500 6 proc., II mortgage 3000 ze spłatami co 3 miesiące 150, podatek 300 na rok, woda 36 na rok, ubezpieczenie od ognia 25 na rok. Elektryka w sieni 12 na rok, stróżka na rok 120. Rozchód domu na rok 1003, dochód domu 2040 na rok, pozostaje czystego dochodu 1037 na rok. Cena domu $14,000, gotówki 3500—4000.

3 familijny drewniany cegłą wykładany, I mortgage 3000, drugi mortgage sam sprzedający weźmie, podatek 165 na rok, woda 14.75 na rok, ubezpieczenie od ognia 10 na rok, gaz w sieni 12 na rok. Rozchód domu na rok 381.75, dochód domu na rok 1080, czystego dochodu pozostaje na rok 698.25. Cena domu 8500, gotówki 3000.

3 familijny murowany 17 pokoi i 3 wanny, I mortgage 3500, II mortgage 2500 ze spłatami co 3 miesiące 75 aż się spłaci, podatek 196 na rok, woda 20 na rok, ubezpieczenie od ognia 15 na rok, gaz 12 na rok. Rozchód domu na rok 603, dochód domu na rok 1212, pozostaje czystego dochodu 609 na rok. Cena domu 10,000, gotówki 2500—3000.

3 familijny drewniany, 9 pokoi, I mortgage 700 5 proc., II mortgage 2100 ze spłatami co 3 miesiące 50, podatek $190 na rok, woda 9, lot 22x100, ubezpieczenie od ognia 5 na rok, dochód domu 600 na rok, rozchód na rok 233. Cena 3800, gotówki 700.

6 familijny murowany 3 familje mają po 4 pokoje i wanna, a 3 familje mają po 5 pokoi i wanna, elektryka i gorąca woda, dom jest na Bay Ridge w ładnej okolicy, I mortgage 6500, II mortgage 2700 ze spłatami 125 dol co 3 miesiące, podatek 386, woda 50, ubezpieczenie od ognia 35, elektryka w sieni 24 na rok, stróżka 120 na rok, rozchód domu na rok 1157, dochód na rok 2160, pozostaje czystego dochodu 1003 na rok. Cena domu 16,000, gotówki 4000.

8 familijny murowany, 5 pokoi i wanna. Parowe ogrzewanie, I mortgage 7200 procent 5 i pół. II mortgage 3950 ze spłatami co 3 miesiące 150, lota 25x100, podatek 497, woda 53, ubezpieczenie od ognia 35, gaz 34, stróżka na rok 112. Rozchód domu na rok 1287. Dochód na rok 3093, czystego dochodu pozostaje na rok 1811. Cena domu 13,000, gotówki 5000.

8 familijny murowany 5 pokoi i wanna, I mortgage 8000, II mortgage 4600 zespłatami co 3 miesiące 250 aż się spłaci, podatek 496, woda 53, ubezpieczenie od ognia 35 na rok, gaz 24, stróżka 180 na rok, dochodu na rok $3084, rozchód 1544. Pozostaje czystego dochodu na rok $1540. Cena domu 19,000, gotówki 5000—4000.

Biuro otwarte w niedzielę do 4ej po południu. Stacja kolejowa Prospect Avenue.

B. TOMASZEWSKI
Real Estate
589 Fourth Ave., Brooklyn, N. Y.

MAŁE FARMY MUSZĄ BYĆ SPRZEDANE
SKŁADAJĄCE SIĘ Z 12 LOT;
$100 gotówki; balans miesięcznie; przyjmujemy zamówienia na bungelows lub domy.
OROS
3609 Broadway New York. (13r)

Poszukiwania
(Information Wanted)

PIEKARZ kawaler, lat 28 z braku znajomości poszukuje towarzyszki życia, posiadam gotówkę. W. Lipczyński, 16 Dow Street, New Haven, Conn. (18l)

WDOWIEC lat 37, inteligentny i bogaty poszukuje panny lub wdowy, która chce wstąpić w stan małżeński. Zgłoszenia listowne z fotografją. Alex. Szczepański, 33 W. 15 St. Bayonne, N. J. (13l)

POSZUKUJĘ piekarza na drugą rękę do żytnego chleba. Zgłosić się na adres: Roman Zawistowski, 998 Broad St. — Hartford, Conn. (14l)

PIEKARZ poszukuje pracy od 14-go na 2 lub 3 rękę; 1481 Park Ave. Dubis. (13l)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

FRONTOWY pokój do wynajęcia na pierwszym piętrze dla dwuch mężczyzn. 404 E. 16th Street, na prawo. (11r)

PRYWATNY dom do wynajęcia, 10 pokoi i wanna, 3 sklepy; niedaleko 5-ej Ave. Cena $150 miesięcznie, 8 East 11th St., New York City. (12r)

POKÓJ do wynajęcia z ogrzewaniem i wanną, blisko subway'u. Zgłoszenia: p. Warzymska, 1236 Union Street, Brooklyn, Apt. M. (13r)

POKÓJ umeblowany dla dwuch kawalerów do wynajęcia. 293 Eckford Street Brooklyn. (13r)

KTO CHCE NAJLEPIEJ KUPIĆ KTO CHCE NAJPRĘDZEJ SPRZEDAĆ
Dom, farmę, lotę, interes, sklep, i t. d.
GAWLIŃSKI & COMPANY
Kupno i sprzedaż realności. — Kontrakty kupna i sprzedaży.
426 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.